

Hisse Başı Kar Hisse başına kar (HBK), bir şirketin belirli bir dönem sonunda elde ettiği net kârın, o dönemdeki hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanan bir finansal göstergedir. İngilizcesi “Earnings Per Share (EPS)” olan bu oran, özellikle yatırımcılar ve analistler için bir şirketin kârlılık durumunu değerlendirmede en kritik ölçütlerden biridir. Bu oran, bir şirketin hisse başına ne kadar kâr yarattığını ortaya koyar ve şirketin kârlılık gücünü ve performans düzeyini ölçmede önemli bir araçtır. Küçük yatırımcılardan büyük fonları yöneten portföy yöneticilerine kadar hemen her yatırımcı bu göstergeye başvurur.

HBK, yalnızca şirketin mevcut durumunu değil, aynı zamanda zaman içindeki gelişimini izlemek açısından da önemlidir. Örneğin, HBK’nın yıl bazında artması, şirketin büyüme sürecinde kârını hissedar lehine artırabildiğini gösterir. Ancak bu oranın çeşitli kısıtlamaları da mevcuttur. Tek başına karar vermek için yeterli değildir. Diğer finansal oranlar ve bilanço kalemleriyle birlikte değerlendirilmelidir. Ayrıca, geçmişe dönük bir göstergedir; gelecekteki kârlılık hakkında doğrudan bir öngörü sağlamaz.

HBK Nasıl Yorumlanır?

Hisse başı kâr (HBK), yatırımcıların şirketin kârlılığını kıyaslamasında ve değerlendirme yapmasında kritik bir rol oynar. Ancak bu oranın tek başına yeterli olmadığını unutmamak gerekir. HBK’nın doğru yorumlanabilmesi için hem bağlam içinde değerlendirilmesi hem de diğer finansal göstergelerle birlikte incelenmesi gerekir.

- Yüksek HBK, genellikle şirketin kârlı çalıştığını ve yatırımcılarına daha fazla gelir sağlayabileceğini gösterir.
- Artan bir HBK, şirketin büyüme sürecinde başarılı olduğunu ve hissedarlarına değer kattığını işaret eder.
- Azalan HBK, şirketin operasyonel zorluklar yaşadığını, kârlılığının düştüğünü veya hisse sayısının arttığını gösterebilir.

Seyreltilmiş HBK Nedir?

Hisse başı kâr (HBK), genellikle iki farklı şekilde hesaplanır: Temel HBK ve Seyreltilmiş HBK. Temel HBK, yalnızca mevcut dolaşımdaki adi hisse senetlerini dikkate alarak hesaplanırken seyreltilmiş HBK, gelecekte adi hisseye dönüşme ihtimali olan tüm potansiyel menkul kıymetleri de hesaba katar.

Bu menkul kıymetler arasında:

- Hisse senedi opsiyonları
- Dönüştürülebilir tahviller
- Hisseye çevrilebilir imtiyazlı senetler
- Çalışanlara sağlanan hisse bazlı ödemeler yer alır.

Seyreltilmiş HBK, bu potansiyel kıymetlerin gerçekleşmiş gibi kabul edilerek toplam hisse sayısını artırması ve dolayısıyla hisse başına düşen kârın azalması varsayımıyla hesaplanır. Bu, yatırımcıya şirketin en muhafazakâr kârlılık görünümünü sunar. Çünkü potansiyel hisse yaratabilecek unsurlar gerçekleşirse, hissedar başına düşen kâr miktarı seyrelmiş olacaktır.

HBK Nasıl Hesaplanır?

Örnek olarak ABC hissesi, 2025'in 1. çeyreğinde 1 milyar TL net kâr açıklamış olsun. Eğer şirketin dolaşımdaki toplam hisse adedi 10 milyar adet ise şirketin bu çeyrekteki temel HBK oranı:

$$1 \text{ milyar TL net kar} / 10 \text{ milyar adet hisse} = 0,1 \text{ TL}$$

Yani, her bir hisse için 0,1 TL kâr elde edilmiş olur.

Aynı örnek üzerinden devam edelim. Diyelim ki ABC şirketinin elinde, ileride hisseye dönüşme ihtimali olan 2 milyar adet hisse senedi opsiyonu veya dönüştürülebilir tahvil mevcut. Bu durumda seyreltilmiş HBK hesaplanırken toplam hisse adedi 12 milyar olarak dikkate alınır:

$$1 \text{ milyar TL net kar} / 12 \text{ milyar adet hisse} = 0,083 \text{ TL}$$

Yani, her bir hisse için 0,083 TL hisse başı kâr elde edilmiş olur.